

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Van még szabad sajtó?

Debrecen, február 17.

Szomorú és csunya látványnak vagyunk mostanában nem éppen jókedvű szemlélői. És pedig napról-napra. Az a durva veszekedő, agyba-főbe püfölő nyereség, ami az utóbbi években Magyarországon első házában uralkodóvá lett s amelyet úgy megszoktunk, hogy nélküle az országgyűlési rovat csak álmos unalmasságokból áll: ez a kultur-nívós hang — pedig a tekintélyek állítólag lejárták magukat — már a sajtóban is teljesen urrá lett az egymással való érintkezésben.

Az a nyers, erejében imponáló tizenhetedik század, amely Pázmány Pétereket s Bethleneket meg Zrinyieket nevelt s szült, mintha visszatért volna hozzánk, de vasalt nadrágban lengő lábszárakon s beesett mellel, nem hozva a zord, kiméletlen férfiaság harcaiból egyebet magával, mint a „Bent sült kolop“-ot s a „Vad bika orrára való karikát“. Persze ezeket is feleresztve modern finomságokkal. Az előbbi neve ma „Kis piszkos“, az utóbbi nem tudom micsoda. Aki talán kíváncsi volna rá, olvassa el az utóbbi napok budapesti újságjait: találhat bennük, hogy nyelvükön szólják egy szemétdombra valót.

No magyar sajtó, fővárosi sajtó! ez épületes látvány! Ezért ugyan kár elhagyni a Dunapartot. A szükséges kocikat, a mikkel az efféle családi otthonokba nem való produktumokat a megfelelő helyre — mondjuk kiméletesen: a Dunába — expedíálhatnák, tőlünk kétszáz s néhány kilométerrel messzebb is megtalálhatnák. Nekünk is olcsóbb volna, jámbor vidékieknek önkönek se kellene utóbb, kialudva méltó haragjuk tombolását, érte pirulniok.

Hát mi van a magyar sajtóval? Ilyen az a bizonyos hatodik nagyhatalom? No, „szépen“ vagyunk, mi kis hatalom, a közönség, ha a nagyhatalom ilyen cigányvásárra vedlik! Mert annyira mosogatták az utóbbi időkben az újság nagy-mogulok egymás fejét, hogy azt sem tudjuk, ki fogyasztott több szappant, pedig ez még a Forgalmi Részvénytársaság statisztikai adatainál is fontosabb, lévén a germán atyánkfiai szerint a szappanfogyasztás a kultúra fokának magyarzója.

Régen s azóta többször s sok oldalról megiratott az már, hogy nekünk, jámbor vidékieknek Budapest nem a legkellemesebb város. Ha dolgozunk akad hosszabb-rövidebb ideig benne, sietünk vissza . . . a jó levegőre, mert Budapest csak Budapest. Sok-sok nagy ház, sok-sok lármás ember drága lakás a megfelelő mellékletekkel nem egészen szolid kereskedelemmel, rossz levegő, kevés napfény s végre mi boldogok . . . pénz nélkül . . . De annál kellemetlenebb emlékekkel megrakottan és ellátva jó hosszú időre. Ez Budapest a jámbor vidéknek.

Pozsony . . . Pozsony, Kassa . . . az Kassa, Debrecen . . . Debrecen, saját karakterrel, egyéniséggel; tudjuk, kivel van dolgunk, ha falai közé megyünk, vagy ott megtelepszünk. De Budapest? Semmivel se több, mint Budapest, csak Budapest . . . sok-sok ház . . . sok-sok ember stb. . .

Csodálkoztunk volna is, hogy újságjai ne volnának ugyancsak ilyen budapestiek . . . sok-sok ez, sok-sok az s a soknál is sokabb jó-rossz üzlet, kiknek csak egyetlen egyért fáj — nem tudom, a fejük-e vagy a gyomruk — hogy nincs teljesen szabad kereskedelem.

Kérjük már nagy alázatossággal az urakat: főnököket, segédeket s inas urakat is, ne veszekedjenek oly nagyon hangosan, nem tudunk itt falun aludni. Nem lehetne egymás nyakát suttogva kitekereniök, ha már minden ambíciójuk ez? Legalább sziveskedjenek megpróbálni.

Hej Rákóczi, hej Bercsényi! Kurucok vitézi! Nem ilyennek álmodtuk mi s álmodjuk ma sem a szabad magyar sajtót!

Szabad gondolat, melyet emberi önkény le nem nyügöz . . . Petőfi, így álmodtad te ezt azon a rügyfakasztó tavaszi napon? Mennyit kaptál, mennyi átalányt? S ti mind, Kossuth, Széchenyi, Jókai, Csengery, Kemény, Deák Ferenc, Eötvös, s ti mind, mennyi átalányt kaptatok? S mennyi szappant fogyasztottatok el egymás mosogatásában? S ki fizette azt?

Mert lássátok, a mai szabad sajtóban ez a főkérdés: ki mennyit kapott s hova lett, amit meg nem kapott? — Szomorú látvány.

Az emberiség szabadságvágyának ideálja a legmagasztosabb, legisten-emberibb ideálja volt: a szabad szó írásban s beszédben. Mert ez a zsarnoki, az embert kihasználó, vak eszköztévé tenni akaró s erremindig hajlammal bíró romlott hatalmi természet ellen — ugszólván az egyedüli biztos preládium: a szabad sajtó. Nem lehet ott császári vagy egyéb hatalmi önkény, ahol ennek tetteit szóban s nyomtatásban szóvá lehet tenni.

S ime! Kitűnik most, hogy nem elég a nemes mult, ez igazán szent emberi jognak kiszenvédésére; elvben szabad sajtó nincs; szabad emberekre van szükség első sorban.

Hát vannak-e Budapest sajtójában még a nemes multnak nemes örökösei — vannak-e szabad emberek?

„Castis omnia casta“ — még ha átalány is.

F. B.

= **Három interpelláció.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A képviselőház mai ülésén három interpellációt jegyeztek be az interpellációs könyvbe. Egyik Szmrecsányi György a margitszigeti bank ügyében, a másik Novák Jánosé a hadgyakorlatok alkalmával szükséges fuvar kiszolgáltatása dolrában, a harmadik Rakovszky Ivánnak a lakóknak a pályaudvarokról való kitiltása tárgyában.

Az új választókerületek

A képviselőház ülése

A képviselőház ma megkezdte a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyben az ellenzék is részt vett. Az ellenzék álláspontját *Bakonyi Samu* fejtette ki.

Az ülés lefolyásáról fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Jelentések.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Elparentálja *Rosenberg Gyula* képviselőt, majd jelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottság *Sándor Pál* összeférhetlenségi ügyét február 26-án fogja tárgyalni.

Bejelenti az elnök, hogy az összeférhetlenségi bizottság minapi ülésén karhatalmi intézkedésre volt szükség, amennyiben egy ügyvédet, aki ott illetéktelenül megjelent, karhatalommal kellett eltávolítani. Ehhez az intézkedéshez külön jóváhagyás nem szükséges, javasolja, hogy az esetről a budapesti ügyvédi kamarát értesítsék.

Dobleczyk Sándor a közlekedési bizottság nevében több vicinális vasuti törvényjavaslatról tesz jelentést.

Szabó János előadó előterjeszti a pénzügyi bizottság jelentését a tengerhajós-állalatok állami segítése tárgyában.

A választókerületek beosztása.

Következik a napirend az országgyűlési képviselőválasztó kerületek megállapításáról szóló törvényjavaslat.

Rakovszky Iván előadó ismerteti a törvényjavaslatot, amely természetes következménye a választójog új szabályozásának. A képviselők számának jelentős növelése nem volt célszerű. Európában csak hat állam van, amelyben a képviselők száma négyszázon felül van, de ezeknek a területe és lélekszáma is jelentősen nagyobb. Nálunk néhány törvényhatóság területén mellőzhetetlen volt a kerületek számának emelése, ezért szaporodik nálunk most a képviselők száma huszonkettővel. Részletesen ismerteti ezután azokat az alapokat, amelyeket a kerületek beosztásánál követtek. Nehezítette a feladatot az is, hogy a szerzett jogokat és a trófélnemi multat is figyelembe kellett venni. A kerületek beosztásának részleteit a javaslat azért bizta a belügyminiszterre, mert ha a törvényhatóságokra bizná, akkor ezek — hiszen ismerjük a megyei közigazgatás lassúságát — idejében nem lennének készen a beosztással. (Zaj az ellenzéken.) Különböző is, ha a törvényhatóságokra bizatnék is a beosztás, akkor is a felülvizsgálati jog és a végérvényes határozat a belügyminisztert illetné meg. Kívánatos az is, hogy a beosztás egyenlő elvek szerint történjék, ezt pedig inkább lehet remélni, ha egy hatóság végzi ezt a munkát, mintha a hatvanhárom törvényhatóság végzi. A miniszter jelentést fog tenni a Háznak a beosztásról és a Háznak módjában lesz határozni, hogy tudomásul veszi-e a beosztást vagy sem. A javaslat oly becsületes és tárgyilagos munka eredménye, hogy ugyanezt a becsületeséget és tárgyilagosságot várhatjuk a kerületek beosztásában is. Majd részletesen ismerteti az új beosztás várható eredményeit.

Főkiáltások balról: Honnan tudja ezeket? Házi parcellázás történt? (Nagy zaj.)

Rakovszky Iván: A méltányosság bizonyossága az, hogy a Duna—Tisza közelében szaporítjuk nagy arányban a kerületeket. Erdélyben pedig, ahol felére kellene csökkeneni a kerületek számát, ekkor kegyetlenséget nem tanusít a javaslat. A történelmi multat nem lehet sehohol másutt annyira figyelembe venni, mint Erdélyben, mert volt idő, amikor egyedül Erdély tartotta fenn a magyarságot. Az arányosítás követelményének eleget tesz a javaslat anélkül, hogy könyörületlenséget tanusítana. Azzal az óhajással zárja be a beszédét, hogy oly pártokból alakuljon meg az új országgyűlés, amely pártok mindnyájan az ország javát és boldogulását szolgálják. (Élénk helyeslés és taps a jobb oldalon, nagy zaj a baloldalon.)

A függetlenségek szónoka.

Bakonyi Samu: A függetlenségi párt nevében szólal föl. A javaslatot nem tartja alkalmassá arra, hogy az új országgyűlésen a béke helyreálljon. Más értékmérőt, mint a kulturát, a függetlenségi párt nem fogadhat el, sem az egyéni jogosultság megállapításánál sem a kerületek beosztásánál. Ominozus dolog, hogy a javaslat tárgyalását éppen ma kezdjük meg, amikor a román komité is összeül. A miniszterelnök ur ezen csak mosolyog.

Szmrecsányi György: Talán verebeket lát! (Derűtlenség!)

Csuha István: A miniszterelnök fejére ülnek. (Derűtlenség.)

Bakonyi Samu: A törvényjavaslat egész tartalmában és szerkezetében kifejezésre jut az a vezérgondolat, hogy a javaslat egyik főcélja a kormány és a mai többség uralmának biztosítása. (Ellenmondások jobbról.) Ezután azt mondja, hogy a városokkal szemben igazságtalan a javaslat.

Bakonyi Samu hosszan beszél még a javaslat ellen, amelyet végül nem fogad el.

Issekutz Győző, majd **Mezőssy Béla** föl szólalása után az elnök berekesztette a vitát s annak folytatását a holnapi ülés napirendjére tűzte ki.

= **A horvát képviselőház.** — Zágrábról táviratozzák: A mai ülésen folytatták a vitát a mezőgazdasági osztály létesítéséről. A Frank-párt megszavazta a javaslatot. A Starcevic-párt nevében dr. Starcevic Mile a horvátországi magyar iskolák ügyében, dr. Lorkovics, a horvát „Pokret” című lapnak vasárnap történt elkobzása miatt interpellált.

Diákszerelem

Irtá: **Hans Stifegger.**

Nemrégem találkoztam az utcán régi iskolatársammal, Schauhüber Lojzival. Sok év óta nem láttuk egymást és mégis — ez a tompa, merész orr, ez a szalmasárga haj, ezek a vidám, élénk szemek — semmi kétség, ő az. Tehát elébe álltam. Gyanakodva vizsgált. — Aztán a nyakamba borult.

Természetesen bementünk a legközelebbi vendéglőbe. Mikor a poharába töltött, láttam, hogy a jobb kezén gyűrű van. Észrevette pillantásomat és nevetett.

— Igen. Fél év óta.

— És Felicitást egészen elfelejtetted? — kérdeztem.

Reám nézett és finom pirosság szállt az arcába.

Dicső gimnáziumi pályánk harmadik évében történt. Ez volt az az idő, mikor tintás újjaink lenyalásában a legmagasabbra vittük és nem találtunk természetesebb dolgot annál, mintha az írotollakat a harisnyába töröltük. Ebben az időben osztozott rokonszenyünkön Hadszi Halef Omár és a rézbőrű Winnetou, míg Julius Caesarral, a nagy hadvezérrel és történetíróval szemben határozott ellenszenvvel viseltettünk.

Ebben az időben történt tehát. Midőn az előadás után szokás szerint a szabadba siettünk, két barna daxli ugrott fenyegetőleg a lábszáraink felé. Már harciasan nekimen-

Szabad Iskola

Kovács Gábor dr. előadása.

Me este nagyszámu hallgató jelenlétében folytatta Kovács Gábor dr. egyetemi m.-tanár, a Szabad Iskola ügyvezető-igazgatója az ipartestület dísztermében „Szociális problémák” című előadásorozatát. Az előadó ez alkalommal a „Szocializmusról” értekezett a már tőle megszokott tudományos alappal és a tárgyat minden oldalról megvilágító képességgel.

A kaznistikus fejtégek egész sorozata alapján kitiint az, hogy a szocializmus nem egy korszak, ország, vagy nemzet különös kiváltságakért íti fel fejt, hanem mindenütt és akkor keletkezik, amikor a meglévő állapotokkal szemben elégtelenség mutatkozik. Előadó, akinek a Tudományos Zsebkönyvtárban korábban megjelent kimerítő műve e tárgyról, tulajdonképen most jutott előadásának legkiemelkedőbb részéhez, az ideológus szocializmus feltáráshoz. Owen Róbertől beszélt, akinek az volt a szubsztantuma, hogy csak a társadalom mai berendezkedései a hibásak, ennek reformját keresztül lehet vinni anélkül, hogy emiatt még csak egy emberrel is igazságtalanság történjék. Owen Róbert ez a naiv idealista szerette volna az ő bensője sugallatára a munkások helyzetét a legjobbá tenni, de éppen ő maga tapasztalta, hogy New-Harmony, Orbiston és egyéb más helyeken létesített kísérletei mind fiaskóval végződtek. Majd hivatkozott arra az egyénre e téren, akinek belsejében a lángész és téboly oly közel voltak egymáshoz, Francois Charles Fourier-ra. Fourier, aki maga is a gazdasági élet munkása volt, már saját korában észlelt tapasztalatok figyelembevételével avval a vízióval állt elő, hogy a kis üzemek mind megfogják szünni, ezeket a nagyok elnyelik s ennek következményeként egy-néhány vállalaté lesz a vezető szerep.

Az ő álma szerint: a phalanstére lesz az, amelynek keretében a munkások részére a legholdogabb korszak köszönt be. Itt az átlag 2000 munkásból álló szervezetben az emberek együtt laknak, együtt dolgoznak s mindenki részesül a közös termelés eredményeiben.

Fourier elmélete után kitért Kovács dr. Louis Planc-nak, a szocialisták egy kiváló vezérének nézeteit, aki szintén a szegény nép sulyos helyzetének javítását tűzte ki élete céljául, aki a társadalom számára nemzeti műhelyek szervezését hangoztatta. Az

tünk volna az állatoknak, midőn erőlyesen rendreutasította őket egy szép, karsu leány. Ruhájának barna selyme egyforma volt a kutyák színével. Hideg, kissé gögös tekintetű, keskeny arca fölött egy nagyszélű plüskalapot hordott.

El sem mondható, hány fiúnak csavarta el a fejét ez a szép leány, aki minden nap ott állott az iskola előtt a daxlikkal. Hogy az enyémét elcsavarta, azt bizonyosan tudom. — Az enyémét és Lojzi Schauhüberét, aki nem sokára nagy változáson ment keresztül. Hektiként kétszer változtatta gallérlját s megengedte magának azt a fényűzést, hogy a mellzsebéből egy zsebkendő csücske nézett ki.

S egyszer hihetetlen dolog történt. Schauhüber a kis sápadt Himmelmannel barátságot kötött s még aznap bemutatta a szép nővéreinek. Világias gráciával meghajlott, amit senki sem hitt volna róla s mi többiek elámulva és irigyen álltunk ott, midőn a hős a leány nyál és a két daxlival elvonult.

Most azt kérdezem, hol van a világon az a gimnázista, aki ilyen körülmények között a gall háboru történetére kíváncsi, vagy esetleg Cornelius Neposra?

A Schönbörn-parkban, ahol éppen hatalmas virágzásban voltak a rózsák, levettem magamat egy padra és mély tépelődésbe merültem. A nap lenézett reám és a szél a könyveimben lapozott, melyek melletttem feküdtek a padon. Mikor fölkeltem, be volt fejezve a „Daxlik kedves urnőjéhez” szóló hét strófás költemény. Otthon leirtam

u. n. tudományos szocializmus képviselői közül Marx Károly szocialisztikus eszmék bírálatával legközelebb fog foglakozni Kovács Gábor dr. Mai előadásában végre odakonkludált, hogy a munkásság szervezete egy hatalmas, egy nagy átfogó szervezet, amelynek célja a saját táborukba tartozó proletárok sorsának javítása.

Kovács tanár mélyen járó, tartalomban gazdag előadását a közönség lelkesen megtapsolta.

L. B.

Holnap, szerdán Kuti Sándor dr. ügyvéd tart előadást a Szabad Iskolában az északi regényírókról. Ez alkalommal Hermann Bang és Selma Lagerlöf írókat fogja ismertetni. Az érdekes szépirodalmi előadás este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (Simonyi-u. 1. c. II. em.) s teljesen ingyenes.

A közgyűlés ügyei

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A márciusi közgyűlés elé kerülő ügyeknek egy nagy részét vette tárgyalás alá ma a jog- és pénzügyi bizottság, amely ma Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöke alatt tartotta meg ülését.

Az egyes ügyeket Vársáry István dr. th. tanácsnok ismertette. Az ohat-telekházi dohánypajta építése ügyét a tanácsnak visszadják azzal, hogy ha az építést el lehet végeztetni a rendelkezésre álló 8000 koronából, végeztesse el, ha nem, akkor a postaköltség fedezete érdekében tegyen előterjesztést.

Az Alsószabolcs Armentesítő Társulat részére fizetendő összegből fedezetlenül maradó 5556 korona 70 fillérre vonatkozóan utasítja a bizottság a tanácsot, hogy ez összeg eredetére tegyen jelentést.

A város által az egyetem hallgatói részére tett **J. Ferenc József alapítvány** alapítólevele jóváhagyása tárgyában kelt belügyminiszteri rendeletet a bizottság tudomásul vette és a rendeletben jelzett módosítások keresztülvitelére a tanácsot fölhitva.

Elfogadta és elfogadásra ajánlotta a bizottság kisebb módosításokkal a **vadászati jog jobb értékesítésére** alkotott szabályrendelet-tervezetet.

Néhány kérés és felelkezés elintézése után kimondta a bizottság, hogy a Csapó-utca kiegyenesítésére szükséges Csillag-utca 8. számú ház telkét négyzetölként 80 koronáért megveszi. Kimondta, hogy az eddig

egy kartonlapra, borítékba tettem. Néhány nap múlva sikerült a kis Himmelmant a szünetben egy sarokba vonnom és ott átadtam neki a borítékot azzal a kéréssel, hogy juttassa el a nővérehez.

Másnap történt, hogy a latin nyelv tanára hirtelen éles hangon megszólalt:

— Schauhüber, folytassa!

A sárga fej, mely mélyen a pad fölé hajlott, ijedten fölemelkedett. A helyzet minden ismerője előtt világos volt, hogy Lojzi nem tudja, hol tartanak, sőt talán a kérdéses oldal sincs kinyitva a könyvében. A tanár, győzelmének örülve, a szerencsétlen pad jához lépett:

— Mutassa, mit irt!

Sem levél, sem cédula nem volt látható, de Lojzi elkövette azt az ostobaságot, hogy kezeit görcsösen a zsebébe dugta.

— Mutassa a kezeit!

A menydörgő Zeusra! Mind a tíz, piszkos, lerágott körmére reá volt írva: „Felicitás”.

A következmények borzasztóak voltak és két órával tovább nyultak a tanítás idejénél.

En pedig, miután nem minden káröröm nélkül rohantam a szabadba, az édes név viselőjétől mosolygó köszönetet kaptam a hét strófás versemért.

Boldog napok következtek. Megingathatatlan kegyben állottam és minden nap elkísérhettem az édest és fivérét az egész

szokott rendkívüli mérsékelt helyárrakkal. Ez az első ifjusági előadás, mely zenés és táncos darabot ad. A főszereplők: V. Márkus Angéla, Bányai Irén, Uti Giza, Rónai, Kormos, Fehér, Váradi, Madas, Szalay és Vándory játszik. Helyárrak: támlásszék és erkély bármelyik sorban 70 fillér, páholyülés személyenként szintén 70 fillér, diák-álló 30 fillér, karzat 20 fillér. Jegyek még válthatók a színházi pénztárnál.

* **A szinpadai csók.** Ez is azok közül az állandó témák közül való, melyek rendszerint azokat érdeklik, akiknek semmi közük hozzájuk. Már szinte bevett szokás, hogy hol itt hol ott időnként kivallassák a színésznőket, mi a véleményük a csókról, amelyet a szinpadon kapnak vagy adnak. Most a londoni művésznőknél volt a vallomás sora, állítólag abból az alkalomból, hogy az új angol darabokban a csók feltűnően gyakran szerepel. Miss *Cempton*, aki a modern asszonyok ábrázolásában ragyogtatja művészi talentumát, kurtán, de elég sejtelmesen nyilatkozott. — Én azt tartom, — mondotta — hogy a szinpadai csók, mint minden más szinpadai cselekvés, meggyőző legyen! — *Kate Cutler*, aki csak táncolni tud szebben, mint énekelni, így vallott: — A szinpadai csók éppen olyan része a szerepnek, mint a többi. Nem lehet rá semmi külön paragrafus. Jól kell csinálni ezt is. — *Evie Vreens* azt mondja, hogy a szinpadon ép oly szépen, igazán és lelkiismeretesen kell csókolózni, mint az életben. — *Izabel Jav*-nak, a Savoy Theatre csillagának semmi külön teóriája nincs a szinpadai csókról. A színésznő legyen az, akit játszik, különben nem csinálja becsületesen a dolgát és csókoljon úgy, ahogy a szerepe szerint csókolnia kell. Nem a színészek csókolóznak, hanem a szerepek és a színész ne ugorják ki a szerepből — egy csók elől. Ez gyávaság volna. Nincs utálatosabb, mint amikor a csókot két festékreteg bágyadt érintkezésével degradálják. — *Ada Reeve*, akit a legszébb londoni színésznőnek tartanak, ezeket mondta: — A szinpadon adott csók olyan legyen, hogy komolyan vegye mindenki, aki látta, de ne vehesse komolyan, aki kapta. Ez a szabály: amit — a kivételek szentesítenek.

Bobrinszky vádaskodik

Politikai szónoklatok a ruténekért

Egy pétervári távirat szerint *Bobrinszky* *Vladimir* gróf tegnap a jobbpárti politikai klubban előadást tartott magyarországi utazásáról, s ő, ki Máramaroszigetről távozva, nem győzte dicsérni az előzékenységet, mellyel a magyar bíróság bánt vele, orosz földre érkezve, azzal vádaskodik, hogy Máramaroszigeten a bíróság a bűnpör vádlottait kigunyolja, hogy a csendőrök kinezák őket. stb. Az orosz sajtót azzal vádolja *Bobrinszky* gróf, hogy közönyös a máramarosszigeti bűnpörrel szemben. Végre kijelentette, hogy az ortodoxoknak Magyarországon való üldözése csak természetes következménye annak, hogy az orosz nép önmagában meghasonlott és így ez üldözések mindaddig tartani fognak, amíg csak az orosz nép nem egyesül hitének védelmére. Élesen kikelt az Osztrák-magyar monarchia ellen és azt fejtegette, hogy Ausztria-Magyarországon joggal üldözik az ortodoxokat, hiszen Oroszországban még az igazi vallás követői között is politikai egyenlenségek dűlnak. Addig fognak szenvedni az Osztrák-magyar monarchiában lakó ortodox oroszok, míg az egész orosz nemzet egy szívvel és lélekkel föl nem támad hitsorsosainak védelmére.

Bobrinszky gróf később kijelentette még, hogy a máramarosszigeti per körül megindult lavina megdöbbentette Ausztria-Magyarországot. Európa most megtudja, hogy milyen kegyetlenül bánik el a magyar hatóság a vádlottakkal. Így 11 éves leányo-

kat a csendőrök megkínóztak. A tárgyalás nem esküdtszék előtt folyik s így a kormány utasítja a bíróságot, amely ez utasításokat követve néhány embert el fog itélni.

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon !!
aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :

mint legjobb arcszéplő szert, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik

Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC

gyógyszertárában

Kossuth-utca 8. A színház mellett.

Primadonna-kultusz

*

Régi igazság, hogy primadonna-kultusz se ujság, se klikk, se gazdag barát nem bir teremteni, egyedül csak a közönség, — a publikum szónak legtágabb értelemben vett fogalma alá vont színházi közönség. De nem primadonna-kultusz az, ha a színésznő, vagy mondjuk a férfi star csak a karzat kegyeit birja. Nem a karzat tapsorkánja az egyedüli és fő szimptomája a primadonna-kultusz-nak, nem is az, ha a lovakat a kocsiból, a benzint az automobilból kifogják rajongó kereskedőtanoncok és imádó suszterinasok, hanem az, mikor a színházi pénztárhoz betelefonálnak, hogy játszik-e ma *Borbély* *Lili*-mert akkor elmegeyünk és amikor kigyuladt arcu bakfisok futnak a primadonna után, amikor a fényképész a szubrett képeivel csinálja a legnagyobb forgalmat, amikor álmodozó csizmadiaségédek feleségül kérik a primadonnát.

Ez az igazi primadonna-imádás és ezt tudomásul kell venni, ezt se lemosolyogni, se agyonhallgatni nem lehet; a közönségnek joga van a maga szeretetéből kultuszt csinálni és a hideg kritika szemével sem lehet mást megállapítani, mint hogy a publikum ítélete kivételes talentumot koronázott meg.

A primadonna-kultusznak aztán oly kedves jelenségeit vetik fel az egymást kergető szürke napok, hogy a krónikás tollára tartozik azokat megörökíteni.

A napokban történt, hogy *Borbély* *Lili* lakására három urilányka kopogtatott be. Bemutatkoztak s aztán egyszerűen, mintha a világ legtermészetesebb dolga volna, elmondták, azért jöttek, hogy *Borbély* *Lili*-t megnézzék. A művésznő a három bakfist cukorkával megvendégelte és utnak engedte őket. Mikor eltávoztak, észrevette a primadonna, hogy három fényképes levelezőlapja hiányzik. A három kis démon csente el.

Talán ennél a levelezőlap-históriánál is kedvesebb az a vers, amit szintén a napokban hozott a posta *Borbély* *Lili* címére. Finom leányujjakkal a szerető simogatása érzik ki minden strófájából. Ezt közre kell adni:

LILIHÉZ!

A mult héten, egy délután
Piac-utcán sétáltam,
És egy kissé széjjelnézni
Kozmann előtt megálltam.

Nézek jobbra, nézek balra,
Van ottan kép sok, elég,
De ami szép, ami kedves,
Lili! — az mind a tiéd.

Nem csodálom, ha a férfi
Fejét vesztí mind a hány,
Mehódítod, aki rád néz,
Legyen az férfi, vagy lány.

Te miattad, édes Lili
Bűnbe esek, nem bánom —
Elloptom egy fényképedet
Tulajdon lakásodon.

Színház után, ha hazamegy,
S fel lesz törve a szobád,
Hiányzik egy kis fényképed,
Egy fénykép és semmi más.

Tudd meg már is, édes Lili,
A betörő én vagyok,
S ha elloptam a képedet,
Nevetik az angyalok.

Mosolyognak föm az égben,
Ugy néznek le boldogan,
Örülnek, hogy Debrecennek
Ilyen művésznője van.

Érczy Ilus.

U. i. *Édes Lili!*

Most jut eszembe, hogy amint sötét van, én még az előszobába is felve megyek ki, nemhogy még képet lopni mernék menni. — Pedig azért a tiroli jelmezes képért igazán nem tudom, mit is megtennék.

Csókolom 1000-szer:
É. Ilus.

Igy szövődik a ködös, hideg téli napok szürke fátyolán át egy kis meleg szín, egy kis ragyogás.

Öngyilkosság az ószeres boltban

Nyomor és szerelem

Nem mindennapi módon követett el öngyilkosságot ma délután *Rosenberg* *Béni* *Bádagos*-utca 2. szám alatti ószeres boltjában *Tóth* *Lajos* 29 éves foglalkozás nélküli szállodai bérszolga, aki ott főbelötte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkosságra vonatkozólag munkatársunk a következő tudósításban számol be:

Tóth *Lajos* hosszabb ideig a *Márkus* *Jenő* tulajdonát képező központi-Szállodában volt alkalmazva, mint bérszolga. Az állását *Tóth* néhány nappal ezelőtt elvesztette, munka után próbált nézni, de nem kapott, ami annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra szánta magát. A szerencsétlen ember elkeseredését fokozta az, hogy már régebb idő óta udvarolt egy balmazújvárosi leánynak, *Dobi* *Rózsikának*, akit szeretett volna feleségül venni.

Az elmúlt vasárnap *Tóth* kiment *Balmazújváros*-ba, ahol megkérte a leány kezét s azt szerette volna, hogy az eljegyzést azonnal tartsák meg. A leány szülei nem akartak beleegyezni a házasságba addig, amíg *Tóth* valami munkát nem kap. A fiatal legény elkeseredetten jött vissza *Debrecen*-be, sorra pártá a cselédelhelyező-intézeteket, hogy valami munkát kapjon, de minden fáradozása sikertelen volt. Megtakarított pár forintja ez alatt elfogyott, úgy hogy utól érte a legteljesebb nyomor. Tegnap ismét átment *Ujváros*-ba *Dobiék*-hoz, ahol megint kérelmi kezdte a leányt és annak szüleit, akik azonban határozottan maradtak, annyira, hogy *Tóth*-nak egyszerűen kiadták az utját. Megtiltották neki, hogy a leánnyal továbbra is érintkezzen.

Tóth végleg elkeseredett és visszajött *Debrecen*-be. Egész délelőtt csavargott a vá-

Szt. Lukács-
fürdői **Kristály** forrás
ásványviz

a világ legelterjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

rosban s úgy déltájban bement Rosenberg Béni Bádógos-utca 2. szám alatti üzletébe. Egy revolvert akart vásárolni. A tulajdonos elébe rakott egy nagy csomó revolvert, amelyek közül egy 7 milliméteres hat lövetőt választott ki. Az áraban azonban nem tudtak megegyezni. Tóth vásárlás nélkül hagyta el az üzletet, ahonnan a Kovács-féle vaskereskedésbe ment, ahol revolvertöltényeket vásárolt.

Délután fél három óra körül ismét viszsza ment az ószeres boltba, ahol elkérte a délből kiválasztott revolvert, amelyre ismét alkudozni kezdett.

— Nem is tudom, hogy jó-e ez a fegyver, — mondta az ószeresnek. — Van nálam néhány töltény, majd megnézem belépácsolnak-e a revolverbe.

Az ószeres semmit sem sejtve adta Tóth kezébe a revolvert, amelyet megtöltött. Egy kicsit nézegette, forgatgatta a fegyvert, majd egy hirtelen mozdulattal a jobb halántékához szorította. A revolver a következő percben eldőrdült és Tóth arcát előtötte a vér, megingott s végig vágódott az ószeres bolt padlóján. Az ószeres megriadtan rohant ki az üzletből, segítségért kiabált, amire a közelben posztoló rendőrszem bement az üzletbe. Azonnal telefonáltak a rendőrségi központra, ahonnan B u d a h á z y Jenő fogalmazó, ügyeletes rendőrtisztviselő és B a l k á n y i Ede dr. tb. tisztii főorvos jelentek meg a helyszínen. Segíteni azonban már nem lehetett Tóthon, mert az pár percnél tovább után kiszervezett.

A szerencsétlen ember zsebében három levelet találtak. Az egyik a rendőrségnek volt címezve, s ebben a következőket írja:

— Bocsássanak meg a tettemért, de nem cselekedhettem másként. Nem volt munkám és nem tudtam mihez kezdeni.

Egy levelet Tökön (Pestmegye) lakó édesatyjának, egyet pedig Dobi Rózsikának írt. A rendőrség az öngyilkos Tóth hulláját beszállította a közkórház hullaházába, egyben pedig táviratilag értesítette Tóth szüleit az öngyilkosságról.

HIREK

— **Uj táblai bíró.** A hivatalos lap holnap reggeli száma közli, hogy a király Bobicska Ferenc pécsi kir. törvényszéki bíró a debreceni kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki.

— **A miniszterelnök Bécsben.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Tisza István gróf a jövő héten Bécsbe utazik, ahol az osztrák miniszterelnökkel és a közös miniszterekkel fog tárgyalást folytatni.

!!
Debreczen legnagyobb,
pazar fényvel és kényelemmel
berendezett mozgószínháza :::

AZ
URÁNIA

(EGYHÁZ-TÉR)

néhány nap múlva megnyílik.

850 ülőhely.

Buffé-, dohányzó-, várótermek

TELEFON 12-51.

— **A tiszáninneni püspökválasztás.** Miskolcra táviratozzák: A tiszáninneni református püspökválasztásra már az összes szavazatok beérkeztek. Pénteken fogják a szavazatokat fölbontani.

— **A Csokonai-kör fölolvasó-ülése.** A Csokonai-kör e hó 21-én, szombaton délután 5 órakor, a vármegyeháza dísztermében fölolvasó ülést tart, amelynek műsora a következő: 1. Társadalmi reflexiók. Irta és fölolvasa: Tüdös János, a Csokonai-kör alelnöke. 2. Költemények. Irta és fölolvasa: Komárominé-Mihelyi Elvira, a Szigligeti-társaság tagja. 3. Elbeszélés. Irta és fölolvasa: H. Nagy Jenő, a Csokonai-kör tagja. 4. Költemények. Irta és fölolvasa: Victorisz József, a Bessenyei-kör osztály-elnöke.

— **Halálozás.** Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Porcsalmy Sámuel tanító, negyvennyolcas honvédtiszt ma, 82 éves korában elhalt. A köztisztviselő álló férfi elhunyt felett nagy részvét nyilvánult meg.

— **Csütörtöki fölolvasó-est.** A róm. kat. főgimnázium dísztermében folyó hó 19-én, délután öt órakor tartják meg a hatodik „csütörtöki fölolvasó-est” a következő műsorról: 1. Chovan „Magyar hangulatképek”. Zongorán előadja: Tamássy Rózsika. 2. Meverbeer „Fides áriája” a „Próféta” című operából, b) Octave Cremieux „Oyneud l'amour refleurit”. Énekli: Bónisné Mikes Margit. Zongorán kíséri: Jóna Kálmán dr. 3. Fölolvasás. Tartja: Pálffy József. 4. Vieuxtemps „Ballade et polonaise”. Hegedűn előadja: Weisz József. Zongorán kíséri Füredi Ernő. 5. Szavaltat. Előadja: Szüts Margit. 6. Nagy Endre: „A nevető ember”, monológ. Előadja: Fábri Antal. 7. „A színes fotográfálás” (60 színes vetített képpel.) Előadja: Haranghy György. Ezen érdekes fölolvasó-estre jegyek válthatók az Antayffy-féle könyvkereskedésben.

— **Az Uránus hatalmas film-attrakciója.** A „Kék egér” valósággal meghódította a közönséget. A két nap alatt hat zsufolt nézőtér a legnagyobb elragadtatással nézte végig a pompás darabot, melynek egyes megkapó, végtelen mulatságos jeleneteinél a taps is viharosan zúgott. „A kék egér” a legnagyobb filmesemény, amit az utóbbi időben láttunk s irodalmi és művészi értéke is elsőrangú. A siker legérdekesebb fokmérője különben az, hogy vidékről is számosan jegyezteknek elő helyeket az Uránus pénztáránál. „A kék egér” még ma és holnap marad a műsoron.

— **A tisztek albánul tanulnak.** Bécsből táviratozzák: A hadügyminisztérium elrendelte, hogy a tisztek számára albán nyelvi tanfolyamot létesítsenek. A tanfolyamra, amely három hónapig tart, a tanfolyam hallgatói az albán nyelvjárások alapelemeit tanulják meg s megismerkednek Albánia földrajzi és néprajzi viszonyaival. A tanfolyamnak husz hallgatója lesz, akik önként jelentkeztek. Tanítójuk Pekmedzsi dr., a cs. k. Kéleti Akadémia tanára lesz.

— **Ezuton is tudatjuk miszerint a „Rablélek” előadásait a „Rablélek” előadásait prolongánli nem lehetett, tehát aki még óhajt gyönyörködni benne, el ne mulassa azt megnézni az Apollóban.**

— **Napidíjasok eskütétele.** Kovács József polgármester a mai napon öt napdíjas írnokot nevezett ki végleges állásra. Az újonnan kinevezettek a mai nap folyamán le is tették a hivatalos esküt.

— **Felsőbb leányok konfirmációja.** A református felsőbb leányiskolában a konfirmációra előkészítő oktatás a jövő héten veszi kezdetét. Akik tehát az intéhet növendékeivel együtt, mint bejárók óhajtanak a konfirmáció oktatásban s majd a konfirmációban részesülni, lehetőleg még e hét folyamán, de legkésőbb február végéig jelentkezzenek az intézetben (Kossuth-utca 33. sz.) Szele Miklós vallásánárnál.

— **A városi kórházi bizottság február hó 19-én, csütörtökön délután 5 órakor a városi ház kistanácsstermében ülést tart, melyen folyó-ügyeket tárgyalnak.**

— **Minden előadáson telt ház gyönyörködött az Apollóban a „Rablélek” művészi ezen gazdag szépségeiben.**

— **A tanítónő tragédiája.** Ungvárról táviratozzák: *Nehrebeczky* Márta okleveles tanítónő, *Nehrebeczky* Endre teológiai tanulmányi felügyelő husz éves föltűnően szép leánya *revolverrel fölbölte magát és azonnal meghalt.* A fiatal tanítónő már több mint hat hete betegeskedett és lehet, hogy ezen való elkeseredésében ölte meg magát. Valószínűbbnek látszik azonban, hogy azért lett öngyilkos, mert rövid idővel ezelőtt édesanyját és öccsét igen tragikus körülmények között vesztette el. Öccse, aki a főgimnázium hatodik osztályának növendéke volt, fürdés közben az Ungba fulladt, édesanyja pedig bánatában utána halt.

— **Elcsapták a hatalmaskodó detektívet.** Jelentettük, hogy a debreceni detektívtisztület egyik tagja, Gáspár Gyula a vasárnapra virradó éjjel óriási botrányt rendezett a Palais de Danse mulatóhelyen, amelynek tulajdonosát durván megtámadta, a tulajdonos fiát s az egyik artistanőt minden ok nélkül letartóztatta s a rendőrségi épületben mindkettőt véresre verte. A részletek fejlesztésére Rostás István főkapitány a legérellyesebb eljárást indította meg, amelynek eredményeként Gáspárt, aki ma beadta az állásáról való lemondását, amit Rostás főkapitány el is fogadott. A bűnvádi eljárás a detektív ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testisértés vétsége címen tovább folyik.

— **A „Rablélek” olyan általános köztesztést aratott, amely szinte páratlanul áll az eddig elért művészi sikerek felett, az Apollóban.**

— **Súlyos párbaj egy orfeumi verekezés miatt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Pénteken, 13-án este, a Fiume mellett lévő Susák egy orfeumában összekülönbözött gróf Lónyay László Egán Béla min. fogalmazóval, Egán Lajos miniszteri tanácsos fiával. Tettelegességre került a dolog és az eset következménye súlyos párbaj. A felek Budapestre jöttek és segédek megállapodása értelmében ma délután pisztoly párbaj volt kétszeri golyóváltással, amelynél az ellenfelek nem sebesültek meg s ezért nehézfeltételi kardpárbajjal folytatták az ügy elintézését a Rákosi vívóteremben. A kardpárbajban nyolcszor csaptak össze az ellenfelek s először olyan hevesen, hogy mindkettőnek kardja eltörtött. Egan a nyakán, a vállán és a karján, Lónyay a fiulén sebesült meg. A felek nem békültek ki.

— **PéNZ-, szivar- és cigarettatárcák, finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett Mentze Henrik ujdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.**

Korona-
Passage

Telefon
3-28.

Szerdán :: Csütörtökön
február hó 18, 19-én

Debreczen szenzációja!

A KÉK EGÉR

a jelenkor legjobb vigjátéka 5 felvonásban.

Pathé Ujság Komoró tó
Művelési események Természeti felvétel.

ELŐADÁSOK: mindennap d. u. 3-tól 5-ig és 5 óratól 7-ig félhelváraik mellett, este 7-től 9-ig és 9-től 11-ig rendes helyárok. Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek nem érvényesek.

Elővételi pénztár nyitva d. e. 10-től 1-ig, d. u. 2-től

Pénteken — Szombaton — Vasárnap
Henny Forten felléptével

Ursella grófnő
vigjáték 2 felvonásban
és a pompás humoros kísérelő műsor.

— **Lelejezte a debreceni vonat.** A Nyir-egyháza felől Debrecenbe este fél tizkor érkező 5005. számú személyvonat mozdonyvezetője a Csapó-kerti megállónál észrevette, hogy a mozdony elején véres huscafatok vannak. Beérkezve a vasuti nagyállomásra azonnal jelentést tett az állomási előjáróságnak s az ott ügyeletes Furkó László rendőrmesternek a különös leletről. Az állomásról végig telefonálták a vonal őrházait s fölhívták az egyes pályaőröket, hogy a körzetükhöz tartozó vonalrészt vizsgálják át s azonnal tegyenek jelentést. Kevéssel 11 óra előtt Furkó őrmester már meg is kapta a jelentést, hogy a 116. számú vasuti őrház közelében, az 1543—44. számú szelvények között egy ismeretlen nő holtteste fekszik a síneken. A fej teljesen le van vágva a törzsről. A kapott értesítés után Furkó őrmester azonnal jelentette az esetet a helybeli csendőrségnek, amelynek egyik járőre kiment az elgázolás helyére, ahonnan még a késő éjszaka folyamán behozták a hullát a közkórház hullakamarájába, egyben pedig megindították a nyomozást az ismeretlen nő kilétének s az elgázolás részleteinek megállapítása iránt.

— **Titokzatos rablótámadás.** Hajduböszörményről jelenti tudósítónk: Szilágyi Imre hajduböszörményi gazdálkodó följelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki pár nappal ezelőtt éjszaka idején betört a tanyájára, öt magát agyba-főbe verte és a házában talált 50 korona készpénzt elrabolta. A csendőrség megindította az eljárást, de eddig csupán csak annyit sikerült megállapítani, hogy a rabló merénylő a viszonyokkal ismerős egyén lehetett s minden valószínűség szerint Szilágyinak egy közeli atyjafia. Erre enged következtetni az, hogy megtalálták azt a vasvillanyelet Szilágyi lakásán, amellyel a rabló merénylő megverte s amelyben a gazdálkodó a sajátjára ösmert, amelyet néhány nappal ezelőtt egyik közeli rokonának adott kölcsön. A nyomozás tovább folyik ebben az irányban.

— **Visszavonhatlanul utoljára látható** a mai napon a „Rablélek” az Apollóban.

— **Öngyilkosjelölt cselédleány.** Kardos Albert dr. realiskolai igazgató ma este arról értesítette a rendőrséget, hogy a nála szolgáló Nagy Erzsébet 19 éves cselédleány elázott a házból egy levél hátrahagyásával, amelyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz. A rendőrség intézkedett az öngyilkosság megakadályozása iránt.

— **A „Rablélek” előadásai** az Apollóban 5—7 és 9 órákor kezdődnek.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A játékbank pénze.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főkapitányságon ma délelőtt tovább folytatta a kihallgatást a margitszigeti játékbankkal kapcsolatos ügyben a vizsgálót vezető Sándor László rendőrtanácsos. Ma délelőttre három kaptak idézést: Grosz Jenő, annak a részvényesekből alakult szindikátusnak a tagja, amely a följelentést tette az Általános Forgalmi Részvénytársaság ellen, továbbá a részvénytársaság két igazgatója: Czákó Emil és zimonyi Schwarc József. Grosz Jenő kihallgatása reggel háromnegyedkilenckor kezdődött és igen sokáig tartott. Czákó Emil és zimonyi Schwarcit együttesen hallgatta ki Sándor tanácsos jegyzőkönyv-vezetőnek a jelenlétében.

§ **Hatóság elleni erőszak.** Hodák Lajos nádudvari gazdálkodó a múlt év nyarán a vendéglőben az ottan szolgálatot teljesítő két rendőrt szidalmazta és ellenük szegült mikor ezek a község házára fel akarták kisérni. A debreceni törvényszék ma hatóság elleni erőszak címén két napi fogházra ítélte Hodákot jogerősen.

§ **Zsaroló fuvarosok.** Zsarolás és testi sértés vétsége miatt állottak ma a törvényszék előtt Juhász Lajos és Juhász Gábor böszörményi fuvarosok. Juhásznak Török Péter ottani lakos fuvarozásért 28 koronával tartozott, de nem fizetett. A fuvarosok megtudták, hogy Török udvarán nagymeny-

nyiségű téglá van felrakva, ezért négy székkel beállították oda és ezer darab téglát erőszakkal elvittek, közben Töröknek, aki tiltakozott a téglá elvittele ellen, földre tepertek és megverték. A bíróság dr. Nagy Kálmán törvényszéki bíró elnöklelte alatt ma tartott főtárgyaláson Juhász Lajost három heti, Juhász Gábert egy heti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.	
Magyar állam	852.70
Osztályos állam	64.70
Magyar állam 4 százalékos koronajáradék	722.80
Államkassza	137.75
Jelkétség	661.—
Résvisszatérítési	746.—
Központi vasút	681.—

Magánleszármított kamatláb:	
Bécs 4 1/10 %	Berlin 3 1/2 %
London 1 1/2 %	

Budapesti gabonátözsde.	
Szemes búza májusra	10.94
októberre	12.05
1914. apr.	9.95
októberre	9.15
Rosé májusra	7.81
októberre	7.81
1914. apr.	7.81
októberre	7.81
Tengeri 1914. év júli	7.76
máj	7.76

Készlet 5-tel magasabb.

Drágul a hatósági hus

Rostás István főkapitány a rendőri sajtóiroda után a következő hirdetményt adta ki:

Miután az élő sertés ára a mai hivatalos megállapítás szerint kilogrammonként ismét 10 fillérrel emelkedett, értesítem a város lakosságát, hogy ugy a Szent Anna-utca 1. sz. alatt, valamint a Bádógos-utca 1. sz. alatt levő, hatóságilag megállapított árak mellett árusító hentes-üzletekben folyó hó 17-étől kezdődőleg, az összes hentes árucikkek árai hatósági engedély alapján, kilogrammonként 10 fillérrel emeltettek fel. Folyó hó 17-étől kezdődőleg tehát mindkét, hatóságilag megállapított árak mellett árusító hentes-üzletben az alább felsorolt hentesárucikkek az alább kitiüntetett árak mellett fognak árusítani:

Fehér szalonna kilogrammonként	1 K 30 fill.
Zsírnak való	1 „ 46 „
Háj	1 „ 46 „
Csont nélküli sertés, ide értve a	
töviskeket, combot és a nvers	
sonkát is — kilogrammonként	1 „ 70 „
Oldalas	1 „ 42 „
Köröm és fej	1 „ 78 „
Bütyökhus	1 „ 98 „
Bélkövér	1 „ 14 „
Zsír	1 „ 50 „
Paprikás szalonna	1 „ 90 „
Friss kolbász	1 „ 70 „
Füstölt kolbász	1 „ 90 „
Disznósajt	1 „ 50 „
Teperő	1 „ 62 „
Virsli páronként	1 „ 10 „
Szafaladé darabonként	1 „ 08 „

Rostás István sk.,
rendőrfőkapitány.

Pályázat szállításokra. A Szamosvölgyi vasut különféle üvegárukra, szőtt és fonott holmokra, bőrneműekre, ruggyanta árukra, olaj és zsírneműekre, festő anyagokra, acél- és vasneműekre, különféle szerszámokra és egyebekre. A részletes felvilágosítást a debreceni kereskedelmi- és iparkamara adja.

Fizetéseketelenségek. A hécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Holzstein Albert Budapest, Fehérvári-ut 8., Kunovits Jakab kézműáros Miskolc. — A Neuer Wiener Kreditoren-Verein a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Rónai Lipót Sátoraljaújtelep, Kardos és Salzberger uridivatkereskedők Budapest, Ranzenberger Nővérek esernyőkereskedők Budapest, Hermann Simon cipőkereskedő Fehérgyarmat, Rácz Traján Daruvár.

ÚJ PERRENDTARTÁSI ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOK

állandóan raktáron, készen, azonnal kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYV YOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

Legjobb oseh bevásárlási forrás

Olcsó ágytoll!

1 kiló szürke, jó, foszított 2— K, jobb 240 K, prima felfehér 280 K, fehér 4— K, fehér pelyhes 510 K, 1 kg. igen finom, hófehér, foszított 640, 8— K, 1 kg. pelyhes, szürke 6— K, 7— K, fehér finom 10— K, legfinomabb mellpelyhes 12 K, 5 kg. vételnél bérmentve.

Kész, töltött ágyak

stülfonalu piros, kék, fehér vagy sárga nákingból, 1 dunyha 180 cm. hosszú, 120 cm. széles, 2 párnával, 80 cm. hosszú, 60 cm. széles, új szürkés, igen tartós, pelyhes tollal töltve 16— K, 20— K, felpelyhes 20— K, 14— K, fehérv 24— K, egyes dunyha 10— K, 12— K, 14— K, 16— K, felparna 3— K, 350 K, 4— K, dunyha 200 cm. hosszú, 140 cm. széles, 13— K, 17— K, 17-80, 21— K, felparna 90 cm. hosszú, 70 cm. széles, 4-50, 5-20, 5-70 K, alsóhuzat erős csikos gradálból 180 cm. hosszú, 116 cm. széles, 12-80, 14-80 K. — Szétküldés utánvétel, 12 koronától kezdve bérmentve. — Cseré megengedve, nemteltszört pénz vissza.

S. Benisch Deschenitz

Nr. 1148. Csehország.

Dusan illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve.

MILK

használat

köhögés,

rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, gúros és számarhurut ellen

KAISER-féle Mell-Karamellákat

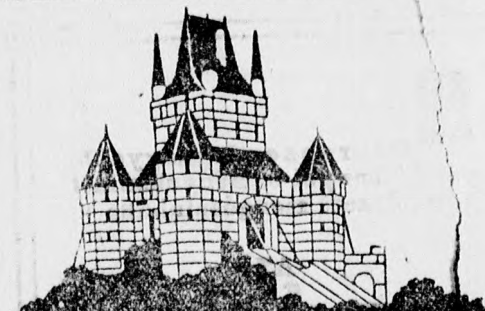
3 fenyővel.

6050 közz. lg bizonyítvány orvostól és magánorvostól biztostítják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes BOMBON.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható:

Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szélessy Árpád, Kubek Sándor, Murakózy László, Harsányi Lajos, Kóczián Dezső, Kovács L. Sándor, Szentmiklósi Tóth Béla, Aranyi S. Zoltán, Reichard Sándor, Sághy Ferenc, Batory Imre gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna és központi drogériákban. — Ujfehértón Trón Gyulánál. — Ermihályfalván Mátrai Ákosnál — Derecskén Benkő Sándornál.

RICHTER-FELE HORGONY ÉPÍTŐKŐZÉKRENYEK

Rendkívül szórakoztató játékok gyermekek és felnőttek részére. — Elragadó újdonság. Falusi házak és nyaralók fölépítésére szolgáló.

Horgony-építőszekrények

— Kapható az ország összes játéktüzleteiben. — és bérmentve küldjük be 1540. számú színes ábrákat is tartalmazó jubileumi árjegyzékünket, ha a jegyzék számát közli velünk.

RICHTER F. AD. ÉS TÁRSAI, WIEN, XIIL

valamint nagyban eladás:

Athenaeum R.-T. Eisler osztálya Budapest, VII., Miksa-u. 8.

HAVILA

Eredeti svájci precíziós szebegek kaphatók minden jobb órászűkeben

15850—1913. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, miot telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Debreczeni Népbank szövetkezet debr. bej. cég végrehajthatónak Kozák Ferencné sz. Gyarmati Eszter debreczeni lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a debreczeni kir. törvényszék területén levő, a debr. czeni 10002. sz. tjkvben A + 11471/65. hrsz. alatt felvett Geréby-telepi Király Ferenc-utca 6. sz. házas ujosztású szántóföldre 821 koronában megállapított kiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1914 évi március hó 9. napjának délelőtti 10 órákor** e kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen 415 korona 34 filléren alól eladatni nem fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanra megállapított kiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a bánatpénzt az általa ígért ár 10%-áig kiegészíteni, különben ígérete figyelmen kívül marad és a nyomban folytatandó árverésen részt nem vehet.

Debreczen, 1913. évi december hó 23.
Dr. Tóth Kálmán s. k., t. jegyző.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	szelvény 7 kor. szelvény 10 kor. szelvény 15 kor. szelvény 17 kor. szelvény 20 kor.
--	---

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódot, selyemkamarant, női kosztüm szöveteit stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánnevű élvez, ha szövetségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban

A míg erősek, egészségesek vagyunk

addig legjobb gyógyszerünk a jó táplálkozás. Ha azonban túleröltetés, betegségek, vérvesztések, gondok stb. folytán szerveink gyöngülni kezdenek, akkor a gyöngeség és betegség föltartóztatlanul tör előre. Ha tehát az ember gyöngül, ha ideges izgalom, fej-, hátfájások, tejnymás, vértódlás, szédülés, átcikkázó idegrángások és fájdalmak, szívdobogás, álmatlanság, izgató, zavart álmok, félelmi érzetek gyötrik, ha állandóan lehangolt, életunt, feledékeny, már reggel törődöttnek, egész nap gyöngének érzi magát, ha étvágytalan, székrekedése, fölpuffadása gyakori, továbbá, ha sorvasztó betegségek folytán legyöngült, elerőtlenedett, akkor azonnal kell oly anyagról gondoskodni, mely a vér, izom és az idegek föltáplálékát képezi. Ily tápszer a hosszú éveken át eszközölt kísérletek alapján előállított **Nutrigén**, a vér- és idegtápszer királya. Eme kitűnő tápszerrel szerzett tapasztalatairól számol be egy tapasztalt orvos tudor egy könyvben. **Mindenki, akinek erőse, egészségre és gyógyulásra van szüksége, kérje ezt a könyvet és Nutrigén próbát, melyet kívánatra díjtalanul és portómentesen küld meg a**

Nutrigén-vállalat, Budapest,
VI., Vörösmarty-utca 45., I. emelet A.

MEGHODÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BELA ANDRASSY-UT!

FIGYELEM!

A KOVÁTS GYULA ÉS TÁRSA ÜZLETÉT MEGVETTEM. EZEN ÜZLETEM E HÓ 19-ÉN NYILIK MEG (PIAC UTCA 53, HUNGARIA-KÁVÉHAZ MELLETT).

Üzletemben található lesznek jutányos árban ::::

Női és leány felöltők · Szőrme boa és muffok · Szövet és delin pongyolák · Selyem és lüster szoknyák · Selyem és csipke bluzok · Színházi és bálú köpenyek · Köszütmek · Szövet és vászon aljak · Kötött kabátok · Női kalapok · Női ruhaszövetek · Vásznak · Női fehérneműek stb.

Idősb Molnár Lukács fióküzlete.

Egy ügyes divatárusnő felvételik.

HUMANIC Tánccipők

ATLAS minden színben, BROKAT, BÁRSONY, LAK és minden bőrfajtákban K 7-50-től felebb választékos árakban.

Debreczen, Piac-utca 22—24. sz.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb dróttázas lámpa. Huzott dróttázzal 75% árammegtakarítás. Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytölepeken és a MARYAN SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből azokról minden szög 10 fill. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Videkről
apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szövegén elter. — Zárt leveleket is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Lejliges leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó-
hivatalunkban a lejliges levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetés
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Lejliges levelei a hirdetés száma is kérések.

Férjhez menne
32 éves árva, karcsu, barna, 150.000 korona vagyonnal. Urak, (vagyon, vallás mellékes) akiknél gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelentkezzenek azonnal. „Nyman”, Eitsabelstrasse 66. Berlin 18.

Szeretnék
német társalgásba belejönni, keresem olyan urit ember ismeretségi, aki jól beszél németül. „Jó tanuló leszek” jellegére a kiadóhivatal továbbít.

C naya
rosz baba nem tartotta be ígéretét, csak egyszer, de igazán haragszik magára a „39-es.

Leggyöttelebb barátom!
Levelet most kaptam meg. Irjon, hogy mikor találkozhatnánk. Levelet bátran írhat a használt címen. Öleli Csillagos.

Nagyobb forgalmu

vidéki ügyvédi irodában megbízható és gyakorlott, irodavezetésre képes ügyvéd-jelölt azonnali vagy 30 nap alatti belépésre 200 korona havi fizetés mellett keresztek. — További felvilágosítást ad dr. Markovits Elemér ügyvéd Egyház-tér 11.

Eladó:

faépitményü, kettősfalú istálló kb 70 négyzetméter terület, használt fa, gerenda, palló, deszka és tűzifa. különféle szekerek és kocsi k.

Vizműtelep
Kölsővásár-tér.

Nagyságos Asszonyom!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy **Hatvan-utca 38. sz. a.** (keresztépületben) **női szabószágot** nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugyanint: kostümöt, raglant, sportruhát, plüsskabátot és színházi köpenyt a legújanyosabb áron. A főváros, valamint a vidéki városok előkező szatonyjában szerzett sok évi tapasztalatom biztosított nyújtottam arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem, melyre minden ügykezelettel törekedni fogok. : Nagybecsü pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Staubert Ferenc.

Lakás

Két
szoba, előszoba, földszinti udvari helyiség ügyédi irodának májusra kiadó. Piac-utca 63.

Két
udvari szoba, egy cabinet, egy konyha, mellék-helyiségekkel május elsejétől kiadó. Széchenyi utca 5. sz. házban.

Butorozott
utcai szoba külön előszobával, villanyvilágítással és butorozott udvari szoba villanyvilágítással kiadó. Egymalom-utca 7.

Podera
utcai 4 szobás lakás kiadó Május 1-re fűrdő és mellék-helyiségekkel. Darabos-ú. 9.

ÉLETBIZTOSÍTÓ-INTÉZET

a legelőnyösebb feltételek mellett alkalmaz üzletszerzőket. Nagy ösmeretséggel bír szorgalmas egyének küldjék be ajánlkozásukat „Jövő” jellegre a kiadóhivatalba.

Különte

Míg a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-ú. sarkán legújabb faconu selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Egy vörös szőrű
hím, kurta farku, közep-nagyságu kutya elveszett. Hasán fehér folt van, Muki névre hallgat. A megtaláló, vagy aki nyomra vezet, jutalomban részesül, ha Hatvan-utca 30. szám alatti sör-raktárba értesítést küld.

Megbízható

keresztény embereket keresek vidékről és helyből azonnal. Cim a kiadóhivatalban.

Adás-vétel

Karlsbadi
kétzersfüt Simon kenyértescheni vaj és savanyított fehér répa kapható Félégyházy Jánosnál.

NÁD

40.000 kéve 1-ső és 11-od osztályu nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévénkint, al v. állomás Székelyhid wagonbe berakva vevő ponyvával (12x3 m.) leköve egy wagonba az 1-ső oszt. kb. 1000 kéve berakható.) Megrendések a székelyhidi uradalomhoz (Bihar vármegye) címzendők.

Miklós-utca 21. sz. alatt kiadó

udvari lakás: 4 szoba, előszob., fűrdőszoba, vízvezetékekkel és villanyvilágítással felszerelve. Irodának nagyon alkalmas.

KIADÓ

bolthelyiség !!
A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s. női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től al-bérletbe kiadó. — Értekezhetni özy. Bodánszky Lipótnél Széchenyi u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER
tejeskocsiok és kocsik készítésén kaphatók a Deutsch-féle fűszerüzletben.

Falusz Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-ú. 41. Készítek mindenféle sport-cipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Gyomorgörce, köllika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkifejtőbb háziáru a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy áveg ára 40 fillér.

Kapható **MIHALOVITS JENŐ** gyógyszerárában, Debreczenben.

1 mássa
hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Órák
mindennemű javítása, ugyszintén zsebórák, ébresztő órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos áron beszerezhetőek Belényesy Sándor órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Törödék arany és ezüst beváltás. 99

HÜVELY!

100 darab nicotinmentes csak 20 fill. Parafás 24 f. Arany 40 f. A Kip-Kop, Tiszti, Délibáb, Kolibri hüvelyek lerakata, a HARMATHY különleges-égi hüvelyüzletében van Fűvészkert-ú. 14. A Kolibri hüvelyt feltétlenül izelje meg mindenki!

Hőgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedit, minden bőrruhságot az országghírű ártalmatlan Matild-árckenőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy

férfi szabóműhelyemet Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át.
Mérték után legelőnyösebb férfiruhákat a legújanyosabb áron készítek. Javításokat és vasalásokat legolcsóbb áron eszközölök. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Osztr.Magy. bank mellett

Állás

Ügyes
divatárusnő azonnal felvétetik ids. Molnár Lukácsnál. Kossuth-utca 2.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Hajduvármegye szállítói

Menyasszonyi kelengye, Vászon, Kész fehérmű, Női divatkelmék, Szőnyegek
Óriási raktára !!

Szegő Ferenc és Tsa

gépkocsikereskedelmi vállalata : **BUDAPEST.**
V., Szabadság-tér 17 (Tözsde-palota.)

A Max Wiedek berlini motorgyár „Wolens” négyütemű nyersolajmotorok magyarországi vezérképviselője.
Elsőrendű szivóház-motorok.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek. Kérjen árjegyzéket.

3170—1913. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbauk r-t. végrehajthatónak Kurucz Janos es neje Triptó Zsuzsánna konyári lakosok ellen folytatott végrehajtási ügyében 1000 korona tőke, ennek 1912. évi május hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 289 korona 92 fillér már megállapított végrehajtási és az árverést jelenleg 27 korona 30 fillérben megállapított, valamint a Debreczeni Bank r-t. 200 K és dr. Nyiri Ernő ügyvéd 279 K 49 fillér és járuléka s a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. jbiróság területén levő, a konyári 15. sz. betéti A. I. 1—13. sor. 694, 695, 1311, 2445, 3030, 3615, 4366, 4367, 5151, 5154, 5910/2, 5911. hrszámú házas btelek, szántó és rétföldekre 2960 koronában. u e. betéti II. 1—2. sor 5419, 5420. hrszámú szántó és rétföldekre 419 koronában, a konyári 16. sz. betéti 1882. hrszám szántóra 106 koronában, a konyári 17. sz. betéti 3074/2, 3373, 4571. hrszámú szántó és rétföldre 305 koronában megállapított kikiáltási áron azzal, hogy a konyári 15. sz. betéti ingatlanokra vonatkozó árverés által az arra Füzesi Jánosné javára bekebelezett haszonélvezeti jog nem érintetik, a végrehajtási árverés elrendelgetvén, annak fogamatosságára határidőül az 1914. évi március hó 26 ik napjának d. e. 9 óráját Konyár község házához kitzte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok a kikiáltási ár 2/3 (két-harmad) részén alul eladatni nem fognak.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.
Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényét a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt e kir. járásbíróóság mint tkvi hatóságnál, ugy Konyár község házána l tekinthetők meg. Derecske, 1913. december hó 10-én. A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Fürt s. k., kir. jbiró.